

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annetun lain muuttamisesta HE 48/2026 vp

Suomen Kunnaneläinlääkäriliiton lausunto

Mikael Haapalehto, Suomen kunnaneläinlääkäriliiton sihteeri,
Lahden kaupungineläinlääkäripraktikko

Kunnaneläinlääkäriliitto ei esitä korjattavaksi yhtäkään ehdotuksen kohtaa

- Hallituksen esitysluonnoksessa ehdotetaan muutettavaksi eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annettua lakia (1069/2021) pääosin lemmikkieläinten tunnistamiseen liittyen. Lisäksi lakiin tehtäisiin lainsoveltamisissa havaittuihin tarpeisiin liittyviä muutoksia.
- Suomen Kunnaneläinlääkäriliitto pitää hyvänä säännöksi selkeyttämistä: Ruokavirasto voisi hakemuksesta valtuuttaa mikrosirun asettajaksi muun henkilön kuin eläinlääkärin, jolla on eläinten hyvinvointia koskevan lainsäädännön edellyttämä pätevyys.

4.1 Keskeiset ehdotukset

Jäsenvaltioiden välillä siirrettävien lemmikkieläinten tunnistamisen osalta lakia muutettaisiin vastaamaan muuttunutta EU-lainsäädäntöä. Laissa täsmennettäisiin, että lemmikkieläimen tunnistimena käytetyn mikrosirun asettajana voisi toimia Suomessa eläinlääkäri ammattin harjoittamisesta annetussa laissa tarkoitettu eläinlääkäriammattin harjoittaja. Lisäksi säädettäisiin, että Ruokavirasto voisi hakemuksesta valtuuttaa tunnistimen asettajaksi muun yhteisön, jonka lukuun toimivilla henkilöillä on eläinten hyvinvointia koskevan lainsäädännön edellyttämä pätevyys. Hakemuksesta tulisi käydä ilmi hakijan yhteistiedot ja y-tunnus sekä selvitys yhteisön lukuun toimivien tunnustusmerkitsijöiden pätevyydestä. Valtuutuksen peruuttamiseen sovellettaisiin, mitä laissa säädetään rekisteröinnin peruuttamisesta.

Vastaavista vaatimuksista säädettäisiin hevoseläinten tunnistimena käytetyn mikrosirun asettajia koskien. Mikrosirun asettajaksi voitaisiin valtuuttaa eläinjalostustoiminnasta annetun lain (319/2014) 3 §:n mukaisesti hyväksytty kantakirjaa pitävä yhteisö, jonka lukuun toimivilla henkilöillä on eläinten hyvinvointia koskevan lainsäädännön edellyttämä pätevyys.

Lakia esitetään myös täsmennettäväksi siten, että koirille, kissoille ja freteille jäsenvaltioiden välillä siirtoa varten tarvittavan tunnistusasiakirjan eli lemmikkieläinpassin saisi Suomessa myöntää eläinlääkäriammattin harjoittamisesta annetussa laissa (29/2000) tarkoitettu eläinlääkäriammattin harjoittaja. Oikeudesta harjoittaa eläinlääkäriammattia säädetään

15 §

Lemmikkieläinten tunnistaminen

Lemmikkieläimen merkitsemisestä tunnistimella ja ilmoittamisesta rekisteriin säädetään maa- ja metsätalousministeriön asetuksella lemmikkieläinlajeittain. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan lisäksi antaa tarkempia säännöksiä lemmikkieläinten tunnistusmenetelmistä, tunnistusasiakirjan tietojen säilyttämisestä ja rekisteriin ilmoitettavista tiedoista.

15 §

Lemmikkieläinten tunnistaminen

Koiran haltijan vastuulla on eläimen tunnistusmerkitseminen mikrosirulla, johon sisältyy koiran yksilöivä tunnistuskoodi. Koiran haltijan tulee lisäksi ilmoittaa 30 §:ssä tarkoitettuun rekisteriin tai Ruokavirastolle rekisteriin merkittäviksi haltijan nimi, henkilötunnus tai y-tunnus, lähiosoite, sähköpostiosoite ja puhelinnumero, mikrosirun tunnistuskoodi ja sen asettamispäivä, muut koiran tunnistustiedot sekä koiran syntymämaa, jos se on muu kuin Suomi. Koiran haltijan tulee ilmoittaa myös rekisteriin ilmoitettujen tietojen muutoksesta. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tunnistusmenetelmistä, tunnistusasiakirjan tietojen säilyttämisestä sekä rekisteriin ilmoitettavista tiedoista ja ilmoittamiseen liittyvistä määräajoista.

Koiran, kissan tai fretin saa merkitä mikrosirulla eläinlääkäriammattin harjoittamisesta annetussa laissa tarkoitettu eläinlääkäriammattin harjoittaja. Ruokavirasto voi lisäksi hakemuksesta valtuuttaa mikrosirun asettajaksi muun yhteisön, jonka lukuun toimivilla henkilöillä on eläinten hyvinvointia koskevan lainsäädännön edellyttämä pätevyys. Hakemuksesta tulee käydä ilmi hakijan yhteistiedot ja y-tunnus sekä selvitys yhteisön lukuun toimivien tunnistusmerkitsijöiden pätevyydestä. Ruokavirasto pitää luetteloa koirien mikrosirun asettamiseen valtuutetuista yhteisöistä. Valtuutuksen peruuttamiseen sovelletaan, mitä tämän lain 34 §:ssä säädetään rekisteröinnin peruuttamisesta.

- Pidämme tärkeänä, että lemmikkieläinpassin voi jatkossakin myöntää vain eläinlääkäri.
- Tärkeää on myös, että lemmikkipassi voitaisiin myöntää myös ennen 22.4.2026 tunnistusmerkitylle eläimelle, kunhan merkitseminen on tehty silloin voimassa olleiden sääntöjen mukaisesti.

18 §

Eräiden eläinten tunnistusasiakirjat toiseen jäsenvaltioon siirtoa varten

Siirrettäessä eläimiä jäsenvaltioiden välillä niiden mukana tulee olla tunnistusasiakirja tai siirtoasiakirja, joilla eläinten siirtokelpoisuus voidaan osoittaa, seuraavasti:

1) koirilla, kissoilla ja freteillä maaeläinten pitopaikkoja koskevan delegoidun asetuksen 71 artiklassa tarkoitettu eläinlääkäriin myöntämä tunnistusasiakirja;

18 §

Eräiden eläinten tunnistusasiakirjat toiseen jäsenvaltioon siirtoa varten

Siirrettäessä eläimiä jäsenvaltioiden välillä niiden mukana tulee olla tunnistusasiakirja tai siirtoasiakirja, joilla eläinten siirtokelpoisuus voidaan osoittaa, seuraavasti:

1) koirilla, kissoilla ja freteillä hyväksytyn eläinlääkäriin myöntämä maaeläinten pitopaikkoja koskevan delegoidun asetuksen 71 artiklassa tarkoitettu tunnistusasiakirja, jonka saa Suomessa myöntää eläinlääkäriammatin harjoittamisesta annetussa laissa tarkoitettu

eläinlääkäriammatin harjoittaja; tunnistusasiakirjan myöntäjään sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä hänen myöntäessään tunnistusasiakirjoja;

Uhkasakko- ja teettämisuhka

- Lähetetyssä lausunnossa oli virheellisesti katsottu, että kunnaneläinlääkärien mahdollisuus uhkasakon määräämiseen itsenäisesti poistuisi, ja tätä vastustettiin, mutta näin ei olekaan.
- Toimivaltaisten viranomaisten määrittäminen on hyvä. Uusi maininta virka-apusta on hyvä.

35 §

Uhkasakko ja teettämisuhka

Toimivaltainen viranomainen voi tehostaa 32 ja 33 §:n nojalla antamaansa määräystä, rajoitusta, kieltoa tai muuta hallinnollista toimenpidettä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetyt toimenpiteet teetetään laiminlyöjän kustannuksella.

Uhkasakosta ja teettämisuhasta säädetään uhkasakkolaissa (1113/1990).

35 §

Uhkasakko ja teettämisuhka

Ruokavirasto, elinvoimakeskus, kunnaneläinlääkäri ja Tulli voivat tehostaa 32 ja 33 §:n nojalla antamaansa määräystä, rajoitusta, kieltoa tai muuta hallinnollista toimenpidettä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetyt toimenpiteet teetetään laiminlyöjän kustannuksella. Lisäksi Ruokavirasto voi tehostaa kunnaneläinlääkäriin vastaavaa hallinnollista toimenpidettä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetyt toimenpiteet teetetään laiminlyöjän kustannuksella, jos kunnaneläinlääkäri esittää tätä koskevan virka-apupyynnön.